

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Raimo Saadi
Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet
sotsiaal@tallinnlv.ee
Endla tn 8
10122, Kesklinna linnaosa, Tallinn

Teie 04.03.2025 nr 1.-4/299-1/

Meie 14.03.2025 nr 5.2-9/2687-3

Halduslepingu lõpetamise soov

Lugupeetud Raimo Saadi

Sotsiaalkindlustusameti (SKA) 2025. aasta tööplaani teises kvartalis on kavandatud Ukraina sõjapõgenike üürihüvitise ja tõlkekulude eesmärgipärasuse analüüs. Alates 2023. aastast on märgata, et Eestisse saabub vähem Ukraina sõjapõgenikke ning see trend jätkus ka 2024. aastal. Seetõttu on oluline hinnata seniste meetmete vajadust ja mõju ning teha vajadusel kohandusi vastavalt muutunud olukorrale.

2022. aastal sõlmiti kohalike omavalitsustega peamiselt tähtajatud lepingud. Need lepingud on seotud Ukraina sõjapõgenike olukorra, ajutise kaitse direktiivi rakendamise ning välismaalaste rahvusvahelise kaitse andmise seadusest (VRKS) tuleneva toetuse vajadusega. VRKS-i alusel on seadusandja loonud võimaluse hüvitada eluruumi üürilepinguga seotud kulud eelkõige neile, kes said rahvusvahelise kaitse ja viibisid enne seda majutuskeskuses. Seetõttu toimub toetuse andmine majutuskeskuse teenuseosutaja kaudu.

Ukraina sõjapõgenike vastuvõtuks töötati välja erilahendusi. Ühe meetmena laiendati üürikulude hüvitamise võimalust ka neile, kes elasid väljaspool majutuskohi. See aitas sõjapõgenikel kiiremini iseseisvuda ja saada kindlustunde oma kodu osas. Samal ajal vähendati survet riiklikule majutuskeskuste teenusele ning kohalike omavalitsuste pakutavale vältimatule abile.

Vastavalt välismaalaste rahvusvahelise kaitse andmise seaduse (VRKS) § 73-le ei osuta Sotsiaalkindlustusamet (SKA) ise neid teenuseid, vaid teenuste osutajateks on kas eraõiguslikud juriidilised isikud (nt majutuskeskused) või kohalikud omavalitsused (KOV), kellega on sõlmitud vastavad halduslepingud.

SKA hinnangul on halduslepingute lõpetamisel oluline teha sisuline analüüs, hinnates selle võimalikku mõju nii Ukraina sõjapõgenikele kui ka teistele teenustele, sealhulgas KOVi pakutavatele teenustele juhul, kui toetus enam ei laiene.

Näiteks viimase kolme kuu (01.12.2024 – 28.02.2025) andmete põhjal on SKA hüvitanud KOVidele kokku 234 pöördumist, millest 147 on tulnud Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametilt (TSTA), moodustades ligikaudu 68% kõikidest halduslepingute alusel hüvitatud pöördumistest selle perioodi jooksul.

Võttes arvesse eeltoodut, leiame, et teie **ettepanek lõpetada haldusleping 01.04.2025 on rutakas**. TSTA poolt hüvitise maksmise lõpetamine eeldab sihtrühma õigeaegset ja selget teavitamist, et vältida segadust ning valeinfost tingitud valesuunamist ja juhendamist Ukraina sõjapõgenike seas.

Praegu on teie kirjas ekslikult väidetud, et SKA hakkab edaspidi teenust osutama, kuid tegelikkuses pöörduvad inimesed esmalt just TSTA poole, mistõttu on selge kommunikatsioon ja üleminekuperiood eriti olulised.

Seetõttu näeme, et **kõige varasem mõistlik aeg halduslepingu lõpetamiseks võiks olla 01.06.2025.**

SKA jaoks on oluline tagada võrdne kohtlemine kõigile Ukraina sõjapõgenikele, mistõttu soovime rakendada ühtset lähenemist kõikides kohalikes omavalitsustes.

Oluline on selgelt määratleda:

- Millise kuupäevani on inimestel võimalik esitada taotlusi kulude hüvitamiseks;
- Kui kiiresti suudab KOV esitatud taotlused menetleda;
- Kuidas korraldatakse sihtrühmale suunatud kommunikatsioon, et tagada selgus.

Nende aspektide põhjal saame ühiselt leida sobiva ajaraami halduslepingu lõpetamiseks ning ülemineku sujuvaks korraldamiseks.

Seetõttu teen ettepaneku, et SKA ja TSTA arutavad töötasandil läbi halduslepingu lõpetamise võimalikud mõjud Tallinnasse saabunud Ukraina sõjapõgenikele. Samuti tuleks kokku leppida sihtrühma teavitamise korraldus ning leppe lõplik ajakava koos vajalike etappidega.

SKA poolt on sisuliste arutelude kontaktisik **Liis Paloots**, e-post: **liis.paloots@sotsiaalkindlustusamet.ee**, telefon: **58706922**.

Täname Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametit jätkuva koostöö eest!

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Maret Maripuu
peadirektor

Liis Paloots
58706922, liis.paloots@sotsiaalkindlustusamet.ee